

האיגוד הישראלי לרפואת ריאות- המלצות על שימוש בברונכוסקופיה ואיסוף דגימות מהפרשות ממערכת הנשימה במטופל מאובחן או חשוד ל COVID 19

בהתחשב בהתפשטות הגלובלית של הזיהום ב COVID - 19 ומספר המקרים העולה עם אבחנה זו, אימץ האיגוד הישראלי לרפואת ריאות את המלצות האגודה האמריקאית לברונכולוגיה ופולמונולוגיה התערבותית (AABIP) על שימוש בטוח ויעיל בברונכוסקופיה בחולים מאובחנים או חשודים כמזוהמים ב- COVID 19.

המטרה העיקרית של הצהרה זו היא להבטיח את שלום המטופלים, צוות שירותי הבריאות והקהילה בכלל. אנו מפרסמים את ההמלצות הדחופות הללו כדי להדריך את ציבור רופאי הריאות מתוך הבנה שמידע חדש עשוי לשנות או להשפיע על ההמלצות בהמשך. אנו נשאף לעדכן הצהרה זו לפי הצורך בצורה מתוזמנת. מסמך זה מבוסס על המלצות ה CDC האחרונות ב-9 במרץ 2020, וקונצנזוס מומחה של כוח המשימה 19 AABIP COVID.

המלצות כלליות לאיסוף של דגימות ממערכת הנשימה לחשודים ב COVID 19 (1-4):

- משטחים מהנאזופרינקס והאורופרינקס הם הדרך הראשונה והמועדפת לאבחנה.
- מומלץ לאסוף דגימות נשימה בחשד ל COVID 19 ללא קשר לזמן הופעת הסימפטומים
- איסוף כיח מגורה לא מומלץ.
- מכיוון שמדובר בהליך של יצירת אירוסולים המהווה סיכון משמעותי לחולים ולצוות, לברונכוסקופיה צריך להיות תפקיד מוגבל ביותר באבחון של COVID 19 וצריך לשקול בדיקה זו רק בחולים מונשמים עם משטחים שליליים מדרכי נשימה עליונות, ונשקלת אבחנה אחרת שיכולה לשנות משמעותית את ניהול המקרה.
- דרך אלטרנטיבית לאיסוף דגימה נשימתית בחולה מונשם יכולה לכלול שאיבה מקנה הנשימה או שטיפות לא ברונכוסקופיות.
- אם מבוצעת ברונכוסקופיה לאיסוף דגימות במטופל עם חשד ל COVID 19 מומלץ לאסוף 2-3 מ"ל לתוך מיכל סטרילי ולא דליף (4).
- רק אנשי צוות חיוניים צריכים להיות נוכחים בעת ביצוע איסוף הדגימות.
- יש להתריע את צוות המעבדה בנוגע לעיבוד ובדיקת דגימה בחשד ל COVID 19.

ועד האיגוד
Executive Committee
2019-2022

פרופ' יוחאי אדיר
Prof. Yochai Adir
יו"ר
Chair
adir-sh@zahav.net.il
Tel: 050-6265820
Fax: 04-8258342

ד"ר אמיר בר-שי
Dr. Amir Bar-Shai
מזכיר
Secretary
amirb@bmc.gov.il
Tel: 08-6745458
Fax: 08-6745473

ד"ר דניאל בן דיין
Dr. Danielle Ben Dayan
גזברית
Treasurer
daniellbd7@gmail.com
Tel: 050-6270791

ד"ר מיכל שטיינברג
Dr. Michal Shteinberg
חברה
Member
Michalsh4@clalit.org.il
Tel: 04-8250517
Fax: 04-8258342

ד"ר דרור רוזנגרטן
Dr. Dror Rosengarten
חבר
Member
drorros@clalit.org.il
Tel: 03-9377141
Fax: 03-9377142

גב' רונית מושייב
Mrs. Ronit Moshayev
עוזרת מנהלית
Administrative Assistant
ISP@ima.gov.il

שיקולים נוספים להערכה נשימתית:

- שילוב של חום, תסמינים נשימתיים ועדות רדיולוגית להצללות זכוכית מט או פנוימוניטיס צריך להעלות חשד ל COVID 19. מטופלים עם תסמינים או ממצאים אלו יש לתשאל לגבי ביקור במדינות עם שכיחות מוגברת (דרגת 2 CDC ומעלה) של הנגיף, כגון סין, איראן, איטליה, דרום קוריאה ויפן, מגע עם חולים מאובחנים עם COVID 19 או מגע עם אנשים אשר ביקרו במדינות אלו.
- על הקלינאים לשקול את השכיחות המקומית של מקרי COVID 19 בעת ההערכה הקלינית ולהעריך את הסיכון להידבקות ב COVID 19, תוך הבנה שהיסטוריית הנסיעות והחשיפה תלך ותהיה פחות יעילה עם הזמן.
- יש להקפיד על הנחיות לבידוד אוויר ובידוד מגע בכל המטופלים הידועים או החשודים ל COVID 19.
- יש להעריך אבחנה של שפעת ו/או RSV כמו גם פתוגנים אחרים, בהתאם לשיקול הקליני.
- על כל מקרה חשוד ל COVID 19, יש לדווח ליחידת בקרת הזיהומים הפנימית, ולמשרד הבריאות.

הכנת כוח אדם כללי לברונכוסקופיה בחולים עם אבחנה או חשד ל COVID 19 (אם)

הוחלט כי יש צורך בביצוע הבדיקה):

- יש לבודד את המטופל בחדר עם לחץ שלילי ובידוד אוויר.
- כל אנשי הצוות צריכים ללבוש מסיכת נשימה מונעת ומטהרת אוויר (PARP) או מסיכות N95, וכן מגן עיניים.
- על כל כוח האדם ללבוש ציוד מגן אישי סטנדרטי הכולל חלוק, כפפות, והגנה על העיניים.
- עקוב אחרי המלצות ה CDC לשימוש נכון בציוד מגן בקישור הבא: <https://www.cdc.gov/hai/prevent/ppe.html>
- יש להשתמש בברונכוסקופים חד פעמיים כאשר הם זמינים.
- השתמש בפרוטוקול חיטוי "ברמה גבוהה" של ברונכוסקופ רב פעמי (HIGH LEVEL DISINFECTION).
- הגבל את הפעולה של איסוף הדגימה לצוות הרפואי החיוני בלבד.

ועד האיגוד Executive Committee 2019-2022

פרופ' יוחאי אדיר
Prof. Yochai Adir
יו"ר

Chair
adir-sh@zahav.net.il
Tel: 050-6265820
Fax: 04-8258342

ד"ר אמיר בר-שי
Dr. Amir Bar-Shai

מזכיר
Secretary
amirb@bmc.gov.il
Tel: 08-6745458
Fax: 08-6745473

ד"ר דניאל בן דיין
Dr. Danielle Ben Dayan
גזברית
Treasurer
daniellbd7@gmail.com
Tel: 050-6270791

ד"ר מיכל שטיינברג
Dr. Michal Shteinberg
חברה
Member
Michalsh4@clalit.org.il
Tel: 04-8250517
Fax: 04-8258342

ד"ר דרור רוזנגרטן
Dr. Dror Rosengarten
חבר
Member
drorros@clalit.org.il
Tel: 03-9377141
Fax: 03-9377142

גב' רונית מושייב
Mrs. Ronit Moshayev
עוזרת מנהלתית
Administrative Assistant
ISP@ima.gov.il

אמצעי זהירות כלליים לביצוע ברונכוסקופיה ללא חשד ל COVID-19:

- יש לתשאל את כל המטופלים שנקבעה עבורם ברונכוסקופיה על היסטוריית הנסיעות אחרונה שלהם לפני הכניסה לחדר הברונכוסקופיה. צריך לדחות את הברונכוסקופיה אם היסטוריית הנסיעות כוללת ארצות עם שכיחות מוגברת (דרגת CDC 2 ומעלה) ל COVID-19 כמו סין, איראן, איטליה, דרום קוריאה ויפן.
 - יש לשאול את כל החולים לגבי חום או תסמינים זיהומיים או נשימתיים מתמשכים לפני הברונכוסקופיה. צריך לדחות פעולה זו, אם אפשר, עד חלוף סימפטומים אלו. אם לא ניתן לדחות את הבדיקה בשל האנדיקציה הקלינית, יש לבצע את הבדיקה לפי נוהלי הזהירות המפורטים לעיל לגבי ברונכוסקופיה בחשד לזיהום ב- COVID-19.
 - באוכלוסיות עם שכיחות גבוהה של זיהום ב- COVID 19, אפילו עבור ברונכוסקופיות שגרתיות בחולים אסימפטומטיים, יש להקפיד על אמצעי זהירות נאותים תוך כדי הגבלה של מספר אנשי הצוות החיוניים שנמצאים בחדר הברונכוסקופיה או חדר הניתוח, עם לחץ אוויר שלילי או חדר בידוד ייעודי, ורצוי לא במחלקה ליד חולים ואנשי צוות נוספים.
 - במקרה ויש צורך בבצוע ברונכוסקופיה **אלקטיבית** אשר לא ניתנת לדחייה כמו גידול ריאתי, ממליצים לקחת בדיקת משטח ל COVID-19, יום לפני הבדיקה. רק במידה והבדיקה שלילית ולחולה אין כל תסמינים נשימתיים ניתן לבצע את הבדיקה. צוות הבדיקה ישתמש במיגון מלא כנדרש בחולה חשוד לזיהום עם COVID 19.
 - יש להקפיד על מיגון מלא גם בזמן ניקוי המכשיר. בנוסף יש להקפיד בסיום הבדיקה על אוורור וחיטוי הן של חדר הברונכוסקופיות והן של אזור הניקוי והחיטוי של המכשירים.
- ### אינדיקציות לברונכוסקופיה בקרב חולים מאובחנים או חשודים ל COVID 19
- אבחנה או חשד ל COVID 19 היא התווית נגד יחסית לביצוע ברונכוסקופיה. התפקיד היחיד לברונכוסקופיה הוא כאשר תוצאות בדיקות פחות פולשניות לאבחון COVID 19 אינן חד משמעיות, כשנשקלת אבחנה אלטרנטיבית אשר עשויה להשפיע על ניהול המקרה, או במצב דחוף מציל חיים כפי שמפורט בהמשך.
 - יש לדחות ברונכוסקופיה מכל סיבה אלקטיבית עד לאחר החלמה מלאה של החולה והכרזה שהוא נטול זיהום. אינדיקציות אלקטיביות כוללות מסה ריאתית, מסה ברונכיאלית, לימפדנאופתיה מדיאסטיגלית או הילרית, הסננה לריאות והיצרות בדרכי אוויר בחומרה קלה עד בינונית.
 - אם בדיקה מיידיית ל COVID 19 אינה זמינה, יש לדחות במידת האפשר את הברונכוסקופיה.

ועד האיגוד
Executive Committee
2019-2022

פרופ' יוחאי אדיר
 Prof. Yochai Adir
 יו"ר
 Chair
adir-sh@zahav.net.il
 Tel: 050-6265820
 Fax: 04-8258342

ד"ר אמיר בר-שי
 Dr. Amir Bar-Shai
 מזכיר
 Secretary
amirb@bmc.gov.il
 Tel: 08-6745458
 Fax: 08-6745473

ד"ר דניאל בן דיין
 Dr. Danielle Ben Dayan
 גזברית
 Treasurer
daniellbd7@gmail.com
 Tel: 050-6270791

ד"ר מיכל שטיינברג
 Dr. Michal Shteinberg
 חברה
 Member
Michalsh4@clalit.org.il
 Tel: 04-8250517
 Fax: 04-8258342

ד"ר דרור רוזנגרטן
 Dr. Dror Rosengarten
 חבר
 Member
drorros@clalit.org.il
 Tel: 03-9377141
 Fax: 03-9377142

גב' רונית מושאייב
 Mrs. Ronit Moshayev
 עוזרת מנהלתית
 Administrative Assistant
ISP@ima.gov.il

- יש לשקול ברונכוסקופיה (גמישה ורגידית) מסיבות דחופות או בהולות רק אם נדרשת התערבות ברונכוסקופית מצילת חיים. האינדיקציות כוללות גניחת דם מסיבית, היצרות קשה בדרכי הנשימה מסיבות שפירות או ממאירות, חשד לאטיולוגיה זיהומית חילופית או משנית, או מצב ממאיר אשר גורם להיצרות אנדוברונכיאליות משמעותית.
- במידה ובכל זאת מבוצעת בדיקה- המכשיר יעבור ניקוי וחיטוי באזור נפרד עם מכשיר חיטוי ייעודי. ניקוי וחיטוי המכשיר לא יעשה באזור הניקוי והחיטוי הרגיל של מכשיר הברונכוסקופיה.
- עדיף להשתמש לפעולות פשוטות כמו שטיפה או פתיחת תמט לחולים מאובחנים עם COVID 19 בברונכוסקופ חד פעמי.

יודגש כי מדובר בהמלצות בלבד, וכי למנהל היחידה האפשרות להפעיל שיקול דעת בהתאם למקרה הספציפי, ובהתאם להחלטות הנהלת המוסד בו הוא עובד.

המידע הכלול במסמך זה יעודכן באופן קבוע ככל שיהפוך מידע חדש זמין. לגרסה העדכנית ביותר ראה קישור: <https://aabronchology.org/>

רפרנסים:

1. CDC website <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-nCov/hcp/clinical-criteria.html>
2. Namendys-Silva. Respiratory support for patients with COVID-19 infection. Lancet Respiratory Medicine Epub March 2020
3. Novel Coronavirus Pneumonia Emergency Response Epidemiology Team. China CDC Weekly 2020
4. World Health Organization Laboratory testing for 2019 novel Coronavirus (2019-nCov) in suspected human cases. Interim Guidance 17 Jan 2020
5. Ai T, Yang Z, Hou H., et al. Correlation of chest CT and RT-PCR testing in Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in China: A Report of 1014 Cases online RSNA.org Feb 26, 2020
6. Kanne J, Little B, Chung J, et al. Essentials for Radiologists on COVID-19: An Update online RSNA.org Feb 27, 2020

ועד האיגוד Executive Committee 2019-2022

פרופ' יוחאי אדיר
Prof. Yochai Adir
יו"ר

Chair
adir-sh@zahav.net.il
Tel: 050-6265820
Fax: 04-8258342

ד"ר אמיר בר-שי
Dr. Amir Bar-Shai
מזכיר

Secretary
amirb@bmc.gov.il
Tel: 08-6745458
Fax: 08-6745473

ד"ר דניאל בן דיין
Dr. Danielle Ben Dayan
גזברית
Treasurer
daniellbd7@gmail.com
Tel: 050-6270791

ד"ר מיכל שטיינברג
Dr. Michal Shteinberg
חברה
Member
Michalsh4@clalit.org.il
Tel: 04-8250517
Fax: 04-8258342

ד"ר דרור רוזנגרטן
Dr. Dror Rosengarten
חבר
Member
drorros@clalit.org.il
Tel: 03-9377141
Fax: 03-9377142

גב' רונית מושייב
Mrs. Ronit Moshayev
עוזרת מנהלתית
Administrative Assistant
ISP@ima.gov.il